

Nyhetsbrev sommarspecial

juli 2020

Fint besök från Trelleborgs kommun!

Tullstorpsåprojektet hade nöjet att sammanträffa med kommunstyrelsens arbetsutskott den 9 juni. Vid mötet medverkade kommunstyrelsens ordförande, kommunalrådet Mikael Rubin (M), dess vice ordförande i kommunstyrelsen Erik Lundström (KD) samt oppositionsråden Helmuth Petersén (SD) och Lennart Höckert (S). Tullstorpsåprojektet företrädades av dess ordförande Otto von Arnold, ekonomiansvarige Claes-Eric Claesson samt projektledarna Johnny Carlsson och Christoffer Bonthron.

Lennart Höckert, Erik Lundström och Mikael Rubin förevisas våtmarkszonen längs med ån vid Källstorp av Christoffer Bonthron och Claes-Eric Claesson.

Bakgrund

Vi står inför stora förändringar av tillgängligt vatten för medborgarna och jordbruksnäringen. Både torrare perioder som 2018 och mer intensiva regn under vissa perioder. Behovet att spara vatten och förhindra översvämningar blir nödvändiga.

Den biologiska mångfalden begränsas av den intensiva jordbruksproduktionen. Likaså medborgarnas möjlighet till rekreation, motion och kunskap om närmiljön är begränsande. Den intensiva odlingen och de historiska förändringarna av åar och vattendrag medför förluster av näringsämnen till Östersjön.

Med EU:s vattendirektiv har Sverige förbundit sig att uppnå god ekologisk status till 2027. Genomförandet går mycket långsamt och mycket talar för att man inte kommer att uppnå målen. I SOU 2019:66 En utvecklad vattenförvaltning, pekas kommunerna ut att ta större ansvar för vattenförvaltningen.

Nyhetsbrev sommarspecial

juli 2020

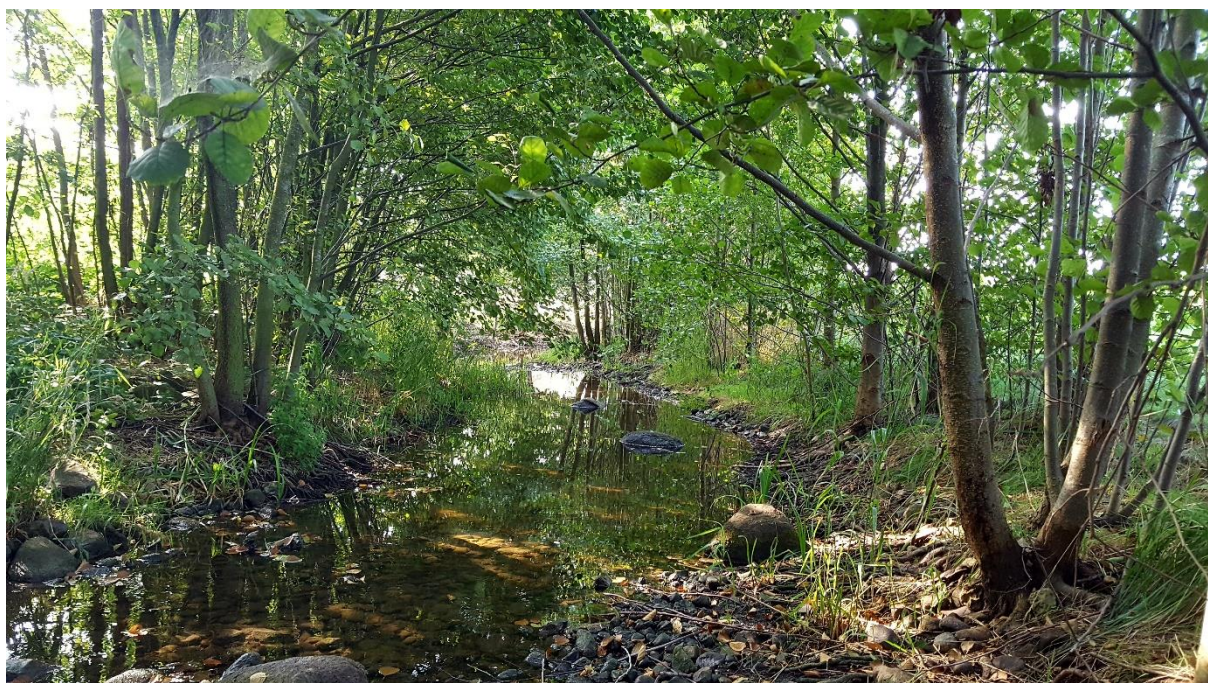
Projekten

Tullstorpsåprojektet 1.0 har under 10 år arbetat med att förbättra den ekologiska statusen i vattendragen Tullstorpsån och Ståstorpsån samt öka den biologiska mångfalden samt beräkna värdet av olika ekosystemtjänster, såsom rekreation, minskad översvämning etc.

Tullstorpsåprojektet 2.0 syftar till att hantera vattenbrist och vattenöverskott. Samt verka för en vattenhantering som kan öka grundvattnet och tillgodose jordbrukets produktionsökning i enlighet med livsmedelsstrategin.

Kännetecknande för projekten är ett nära och förtroendefullt samarbete mellan markägare och mellan dessa och myndigheter. Det tycktes vid mötet råda stor enighet över partigränserna om att kommunen ser positivt på markägarnas egna initiativ.

Efter mötet följde en exkursion till Visningssträckan, Etapp 1A vid Källstorp samt Sånarpsvåtmarken.

Den eftersträvade målbilden om beskuggning av åfåran är nu verklighet längs stora delar av visningssträckan!

Nyhetsbrev sommarspecial juli 2020

Entreprenaden längs med Grönbybäcken har kommit igång!

Åter dags för konkreta åtgärder, det vi gillar mest!

Men det satt hårt inne...

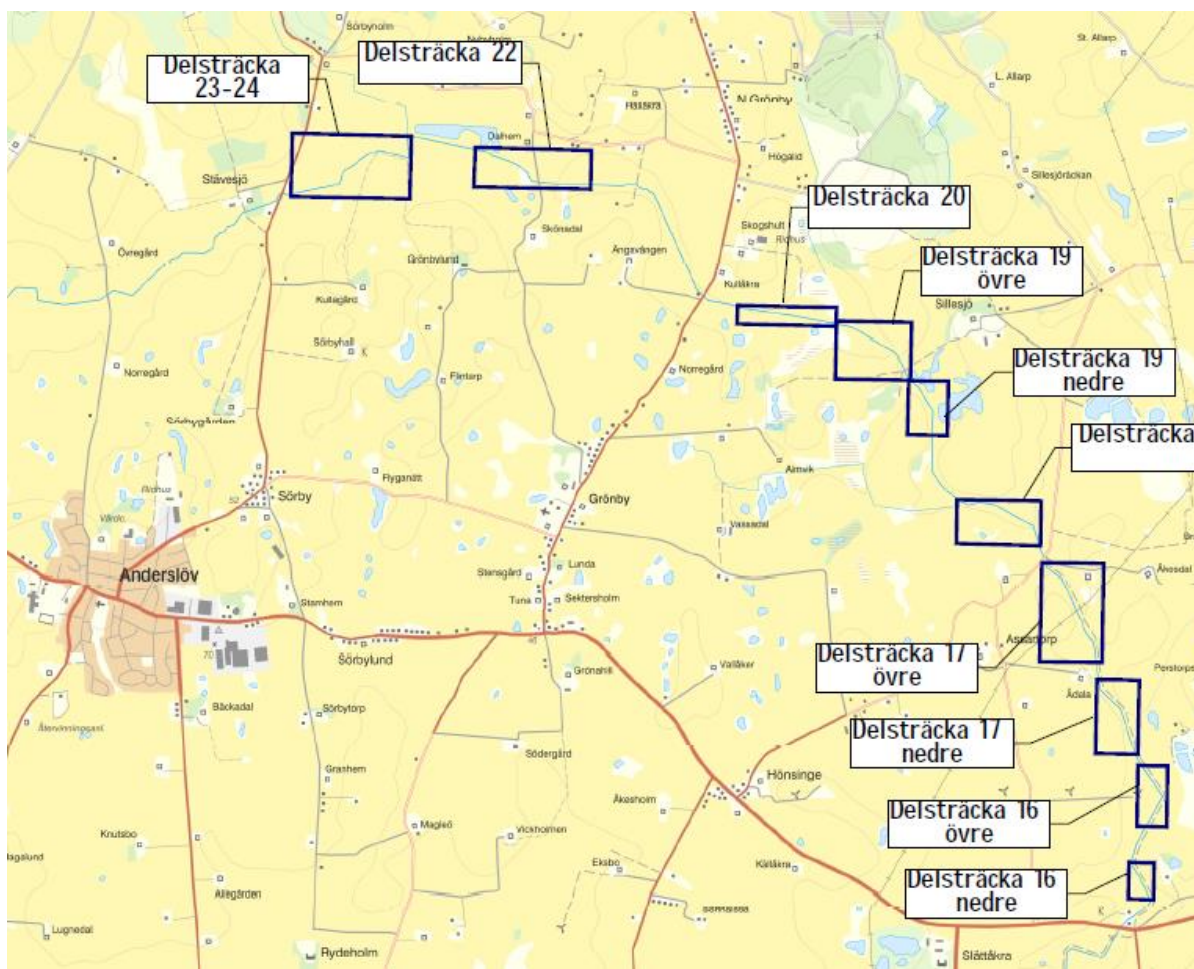
I påskas meddelade Jordbruksverket att ansökningarna om miljöersättningarna hade blivit mycket fler än vad man räknat med. En differens på ca 900 mkr hade uppkommit..... För att klara utbetalningarna måste medel flyttas från bland annat landsbygdsprogrammet. Detta innebar i sin tur att länsstyrelserna i Sverige fick krav från regeringskansliet på nedskärningar vilket bland annat inneburit att en hel del våtmarksprojekt runt om i Sverige fått läggas på is.

Länsstyrelsen satte upp vårt projekt längs Grönbybäcken som ett av de mest prioriterade i Skåne län. Osäkerheten var dock stor in i det sista, skulle vi få några pengar eller inte.... Entreprenaden var planerad att starta upp den 1 juli och så sent som den 22 juni fick vi äntligen det positiva beskedet att medel kommer att tilldelas projektet!

Sammanställning av planerade åtgärder:

- 4 620 meter tvåstegsdiken.
- 3 120 meter kantavplaning.
- 2 sedimentfällor och 3 svämzoner.
- 60 500 m³ schaktvolym.
- Projektet ger ca 14 hektar ny våtmarksyta till Tullstorpsåprojektet! (171 + 14 = 185) snart når vi målet om 200 hektar.
- Ett 10-tal markägare berörs av åtgärderna.

Nyhetsbrev sommarspecial juli 2020

Entreprenaden längs med Grönbybäcken är indelad i 10 delsträckor och börjar med "etapp 1" delsträckorna 20, 19 övre och 19 nedre.

Nyhetsbrev sommarspecial juli 2020

Visningssträckan

En rad välbehövliga åtgärder kommer genomförs på visningssträckan nu i sommar. Våtmarken kommer att rensas. Sedimentfällan tömmas och området runt omkring putsas. Boergetterna är på plats och bekämpar parkslidet. I höst planerar förvaltningsteamet att plantera en del lindar på ången norr om våtmarken.

Arbetet med våtmarken på visningssträckan blev klart den 10 november 2009.

Sedimentfällan anlades hösten 2009.

Nyhetsbrev sommarspecial juli 2020

Visningssträckan från ovan för 10 år sedan. Till att börja med kallade vi den ”provsträckan” då den skulle innehålla en provkarta på åtgärder som våtmarker, meandring, slamfälla, översvämningsszon, kantavplaning, flödesbroms och återskapning av stenbottnar. Meandringen som syns tydligt, innebar att sträckan blev 300 meter längre!

Nyhetsbrev sommarspecial

juli 2020

SLU

Som jag informerade om i det förra nyhetsbrevet så genomför Lukas Hallberg, SLU (Sveriges lantbruksuniversitet) ett 3-årigt doktorandarbete avseende utvärdering av tvåstegsdiken i Sverige. I Skåne medverkar vi med vid undersökningarna i Ståstorpsån och Tullstorpsån. Förutom vatten- och sedimentprovtagning mäts även vattennivå och lufttryck. I vattenproverna analyseras en mängd parametrar som $\text{NH}_4\text{-N}$ (Ammonium), $\text{NO}_3\text{-N}$ (Nitrat), TP (Totalfosfor), $\text{PO}_4\text{-P}$ (Fosfat), Slamhalt (suspenderade partiklar) och DOC (Löst organiskt material).

Resultatet av detta arbete blir värdefullt för att vi själva skall kunna bedöma åns nuvarande status och hur den förändras i takt med de åtgärder vi förhoppningsvis kommer att få möjlighet att genomföra. En extra bonus är att det inte kostar oss något!

Vattenståndloggare. Läs hur den fungerar här.

En lufttrycksloggare i skyddande bubbelplastpåse.

